

Stanovisko SP ČR k NAP OZE

Název materiálu:	Národní akční plán České republiky pro energii z obnovitelných zdrojů (NAP OZE)
Jméno:	Václav Trejbal
Telefon:	602 227 268
e-mail:	<u>vtrejbal@spcr.cz</u>

A. SHRUTÍ HLAVNÍCH DOPADŮ PŘEDLOŽENÉHO MATERIÁLU

NAP OZE specifikuje očekávané množství energie z jednotlivých obnovitelných zdrojů energie do roku 2020 a plní také regulační funkci ve vazbě na zákon č. 165/2012 Sb. o podporovaných zdrojích energie ve znění pozdějších předpisů. Hodnoty uvedené v tabulkách C, C.1, C.2 v příloze č. 1 NAP OZE jsou závazné pro stanovení podpory elektřiny z jednotlivých druhů obnovitelných zdrojů podle § 4 odst. 7 a pro stanovení provozní podpory tepla z obnovitelných zdrojů podle § 24 odst. 5 zákona o podporovaných zdrojích energie.

B. OBECNÁ PŘIPOMÍNKA

NAP OZE by měl být realistický a měl by vycházet z reálného potenciálu a technických podmínek pro uplatnění vybraných obnovitelných zdrojů energie v následujících pěti letech v České republice. Je potřeba vycházet ze skutečnosti, že s ohledem na vývoj cen fosilních paliv a investičních a provozních nákladů technologií obnovitelných zdrojů energie nebude do roku 2020 drtivá většina obnovitelných zdrojů na trhu konkurenceschopná bez investiční nebo provozní podpory. Pokud návrh aktualizace NAP OZE počítá s nárůstem množství vyrobené energie z některého obnovitelného zdroje energie, pak je potřeba, aby byl identifikován zdroj dotací, který takový nárůst umožní. Pokud odpovídající zdroj dotací není znám, nebo není pro plánovaný nárůst dostatečný, pak je potřeba plánovaný nárůst energie z příslušného druhu OZE této skutečnosti přizpůsobit. Je potřeba brát v úvahu také reálnou situaci průchodnosti jednotlivých druhů OZE z hlediska schvalovacích procedur jejich výstavby. Svaz průmyslu a dopravy důrazně varuje, že nezohlednění výše uvedených skutečností může vytvořit na straně Evropské komise nereálná očekávání ohledně dosažitelného podílu energie z OZE v ČR do roku 2030, což by mohlo znamenat další zatížení veřejných rozpočtů i podnikatelských subjektů a domácností.

Lze souhlasit s tím, že v současné době existuje významná legislativní nejistota týkající se daňového zvýhodnění vysokoprocenních a čistých biopaliv v dopravě (viz Preambule dokumentu). Tím spíše by NAP OZE neměl počítat s významným překročením závazného cíle podílu OZE v dopravě a v této oblasti není navržena žádná aktualizace. Naopak by bylo rozumné s ohledem na změnu legislativního prostředí provést aktualizaci v oblasti biopaliv v dopravě a snížit očekávaný podíl OZE v dopravě na úroveň závazného cíle podle směrnice 2009/28/ES, protože za současné situace je zcela nerealistické očekávat jeho překročení. V NAP OZE nebyly aktualizovány dokonce ani údaje o spotřebě biopaliv pro období, pro

která jsou již k dispozici údaje o skutečnosti ze statistik. Tento přístup vytváří nekonzistentní dokument, který je pro uživatele matoucí. V celém dokumentu by měla být konzistentně uvedena skutečnost ze statistik ke stejnému poslednímu roku.

C. ZÁSADNÍ KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY

Připomínka k Preambuli na str. 2

Informaci v pátém odstavci je potřeba uvést do souladu se skutečným stavem legislativy – viz odůvodnění.

Odůvodnění:

Je sice pravdou, že zákonem č. 310/2013 Sb. byla zastavena provozní podpora elektřiny z většiny obnovitelných zdrojů energie, nicméně současně bylo vytvořeno přechodné období pro zdroje, pro které byla před rozhodným datem vydána autorizace. To období bylo následně novelou č. 131/2015 Sb. prodlouženo na 6 let od udělení autorizace. Současně je třeba vzít v úvahu, že nevypsání podpory vyvolané překročením hodnoty v NAP OZE je nezávislé na uvedeném přechodném období, jinými slovy není pravdou, že NAP OZE plní regulační funkci pouze pro vodní elektrárny a provozní podporu tepla a text by měl být odpovídajícím způsobem upraven.

Připomínka k Preambuli na str. 2

Hodnoty podílu OZE na hrubé konečné spotřebě energie a v dopravě je potřeba upravit v návaznosti na navržené úpravy v příloze č. 1

Odůvodnění:

V souvislosti s navrženou korekcí plánované výroby energie z některých druhů OZE je potřeba upravit také Preambuli.

Připomínka k tabulce č. 1 na str. 8

Považujeme za nadbytečné uvádět pro historické roky dvě hodnoty pro referenční scénář a Dodatečnou energetickou účinnost. Pro historické období by měla být uvedena pouze jedna hodnota skutečné spotřeby energie. Současně je potřeba uváděné historické hodnoty uvést do souladu s čísly vykazovanými za ČR v rámci Eurostatu.

Odůvodnění:

Uvádění scénářů pro dnes již historická data nemá opodstatnění. Uváděné historické spotřeby energie by měly být v souladu s oficiální statistikou.

Připomínka k tabulce č. 1 na str. 8

Je třeba upravit hodnoty v řádku A. a B. v souladu s přílohou směrnice 2009/28/ES, která pro ČR udává hodnotu S2005 ve výši 6,1 a hodnotu S2020 ve výši 13,0. S ohledem na tuto změnu je potřeba přepočítat také hodnoty v řádcích C. a D.

Odůvodnění:

Název tabulky i popis uvedených řádků zjevně odkazuje na přílohu I směrnice 2009/28/ES, je tedy potřeba uvést hodnoty podle této přílohy. Hodnoty v řádcích C a D je potřeba upravit tak, aby odpovídaly cíli ČR podle směrnice 2009/28/ES, nikoli plánované skutečnosti.

Připomínka k tabulce č. 3 na str. 12

Hodnoty v prvních 4 řádcích tabulky je třeba upravit s ohledem na připomínku k příloze č. 1. Současně pokud ČR počítá s významným přebytkem energie z OZE oproti národnímu cíli, měla by uvažovat o jeho monetizaci v rámci mechanismu spolupráce se státy, kterým se jejich cíle nebude dařit plnit v období 2018 až 2020.

Odůvodnění:

ČR bude mít i po navrhované korekci očekávané výroby energie z OZE o 11,9 PJ stále významný přebytek výroby z OZE oproti stanovenému cíli. Jeví se tedy jako logické nabídnout tento přebytek jiným státům, které budou mít naopak s plněním národních cílů problémy. MPO by mělo začít na identifikaci takových států aktivně pracovat a také připravovat příslušné dohody.

Připomínka k tabulce 4a na str. 13

Hodnoty v tabulce je potřeba opravit s ohledem na připomínku k Příloze č. 1

Odůvodnění:

Hodnoty v jednotlivých řádcích tabulky je třeba snížit s ohledem na navrhovanou korekci výroby energie z OZE.

Připomínka k tabulce 4b na str. 14

Hodnoty v tabulce je potřeba upravit podle historické skutečnosti a dále s ohledem na připomínku k Příloze č. 1.

Odůvodnění:

Historické údaje by měly být v souladu s oficiální statistikou. Hodnoty do budoucna je třeba upravit s ohledem na navrhovanou korekci energie z OZE v dopravě.

Připomínka k tabulce č. 9 na str. 80

Do tabulky je třeba doplnit předpokládaný přebytek energie z OZE.

Odůvodnění:

NAP OZE počítá s vyšším podílem energie z OZE, než činí národní cíl dle směrnice 2009/28/EC a tudíž vzniká přebytek, který by mohl být převeden do jiných členských států.

Připomínka k tabulce č. 10a a 10b na str. 81 až 84

Tabulky je potřeba uvést do souladu s přílohou č. 1 a zohlednit navrhovanou korekci výroby energie z OZE. Na str. 83 je třeba v řádku „Větrná“ upravit hodnoty podle podřízené položky „Pobřežní“. Měly by být stejné. Na str. 84 je třeba opravit posunutí řádků.

Odůvodnění:

V tabulce jsou v některých případech uvedeny odlišné hodnoty, než v tabulkách v části A přílohy č. 1, tento rozpor by měl být odstraněn. Současně je nezbytné do tabulky promítnout navrhované změny v příloze č. 1.

Připomínka k Příloze č. 1 – Tabulková část

S ohledem na přístup vysvětlený v obecné připomínce se jeví jako nerealistický očekávaný nárůst v těchto položkách a navrhujeme ho pro cílový rok 2020 snížit následujícím způsobem a v ostatních letech poměrově upravit:

Tabulka A.1) Tepelná energie z OZE

Biomasa (domácnosti) o	2 PJ
Tepelná čerpadla o	5,5 PJ
Solární termální kolektory	0,3 PJ

Tabulka A. 2) Elektrická energie z OZE

Větrné elektrárny o	0,5 PJ
Fotovoltaické systémy o	0,8 PJ

Tabulka A. 3) Energie z OZE v dopravě

Celkem OZE v dopravě	o 2,2 PJ
----------------------	----------

Celkem tedy o 11,3 PJ.

Odpovídající změny je následně potřeba provést také v tabulce A) Energie z OZE – celkem 168,4 PJ (místo 179,7 PJ).

Odůvodnění

Tabulka A. 1) Tepelná energie z OZE

Biomasa (domácnosti)

Výrazný nárůst do roku 2020 se vymyká stagnaci, kterou zaznamenáváme v posledních letech. Ceny palivového dřeva v posledních letech s ohledem na poptávku významně stouply, a není proto realistické očekávat tak výrazný nárůst výroby tepla v domácnostech z biomasy. Navrhujeme tedy snížit hodnotu v roce 2020 o 2 PJ.

Tepelná čerpadla

Plánovaný nárůst výroby tepla z tepelných čerpadel je naprosto nerealistický. Od roku 2017 má podle sdělení ERÚ dojít k reformě tarifů, která mimo jiné odstraní křížové dotace pro tepelná čerpadla v domácnostech v rámci tarifu za distribuci elektřiny. Lze proto očekávat, že tato technologie bude bez dotací konkurenceschopná jen velmi omezeně (hlavně v případě výstavby nových rodinných domků). Dotační prostředky jsou k dispozici například v rámci Nové zelené úsporám, ale jsou omezené. Nelze tudíž očekávat výrazné zrychlení dosavadního tempa růstu výroby tepla z tepelných čerpadel. S ohledem na tyto skutečnosti navrhujeme snížit výrobu tepla z tepelných čerpadel o 5,5 PJ v roce 2020.

Solární termální kolektory

Plánovaný nárůst výroby tepla ze solárních termálních kolektorů do roku 2020 je nadhodnocený, když předpokládá významnou akceleraci tempa instalace oproti posledním letům. Významné prostředky jsou přitom k dispozici pouze v rámci programu Nová zelená úsporám, který však na plánovaný nárůst instalací nestačí. Navíc je potřeba vzít v úvahu, že na konci období už bude potřeba nahradit některé starší kolektory instalované před rokem 2005 (respektive jejich výrobu), kterým bude postupně končit životnost. S ohledem na výše uvedené je navrženo snížení výroby tepla ze solárních termálních kolektorů o 0,3 PJ v roce 2020.

Tabulka A. 2) Elektrická energie z OZE

Větrné elektrárny

Plánovaný nárůst instalovaného výkonu mezi lety 2018 a 2017 o 172 MW je zcela nerealistický. I s ohledem na kapacity dodavatelů je nerealistické takový nárůst očekávat. Tabulka C2 v příloze č. 1 uvádí od roku 2016 strop ve výši 2594 TJ, překročení uvedených hodnot by mělo za následek ukončení provozní podpory a tím i zastavení další výstavby, a není proto pravděpodobné, že by uvedená hodnota byla do roku 2020 významně překročena. Proto navrhuje snížit v roce 2020 plánovanou výrobu elektřiny z větrné energie o 0,5 PJ a odpovídajícím způsobem i plánovaný instalovaný výkon větrných zdrojů.

Fotovoltaické systémy

S ohledem na plánovanou reformu tarifů za distribuci elektřiny od roku 2017 nelze očekávat, že by tato technologie byla plně konkurenceschopná na trhu, a to ani v segmentu instalací na střechách rodinných domů. Dostupné dotační prostředky v Nové zelené úsporám vystačí podle dostupných informací na instalaci fotovoltaických elektráren o maximálním výkonu 30 MW. Plánovaný nárůst o více než 300 MW do roku 2020 je tudíž potřeba snížit na hodnotu cca 35 MW. Odtud potom pramení snížení výroby elektřiny ve fotovoltaických elektrárnách v roce 2020 o 0,8 PJ.

Tabulka A. 3) Energie z OZE v dopravě

S ohledem na skutečnost, že ČR celkový cíl OZE bez problémů plní a biopaliva pro plnění plánovaného podílu OZE v dopravě by bylo nutné dovážet, se jeví jako vhodné plánovaný podíl OZE v dopravě snížit na směrnici požadovanou hodnotu. Překročení plánovaného cíle by mělo významný dopad na veřejné rozpočty a nebylo by odůvodnitelné ani argumentem podpory domácích producentů surovin pro výrobu biopaliv. Jednalo by se fakticky o zbytečnou podporu dovozu.

Připomínka k příloze č. 1 odstavec 2.5 Větrná na str. 106

Požadujeme uvést „Opatření k dosažení hodnoty v roce 2020“ v následující podobě: „Provozní podpora pro výroby, pro něž byla vydána autorizace do 2. října 2013 a které budou dokončeny do 6 let od vydání autorizace.“

Odůvodnění:

Větrné projekty, které získaly před rozhodným datem autorizaci, mohou být stále dokončeny a získat nárok na provozní podporu. S investiční podporou větrných elektráren se v rámci státní programů ani strukturálních fondů využívajících finanční zdroje EU nepočítá. Uvažovat o obnovení provozní podpory větrných elektráren se do roku 2020 jeví jako zcela iracionální s ohledem na skutečnost, že NAP OZE počítá s výrazným překročením cíle daného směrnicí 2009/28/ES.